

Premenenie – kto mal v tvojom živote naň vplyv

„Teraz je čas počúvať Ježiša, aby nás Jeho Slovo premieňalo.“

Dan 7, 9-10. 13-14; Ž 97, 1-2. 5-6. 9; Mk 9, 2-10

² O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a Jána a len ich vyviedol na vysoký vrch do samoty. Tam sa pred nimi premenil. ³ Jeho odev zažiaril a bol taký biely, že by ho nijaký bielič na svete tak nevybielil. ⁴ A zjavil sa im Eliáš s Mojžišom a rozprávali sa s Ježišom. ⁵ Vtedy Peter povedal Ježišovi: „Rabbi, dobre je nám tu. Urobme tri stánky: jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi.“ ⁶ Lebo nevedel, čo povedať; takí boli preľaknutí. ⁷ Tu sa utvoril oblak a zahalil ich. A z oblaku zaznel hlas: „Toto je môj milovaný Syn, počúvajte ho.“ ⁸ A sotva sa rozhládli, nevideli pri sebe nikoho, iba Ježiša.

⁹ Keď zostupovali z vrchu, prikázal im, aby o tom, čo videli, nehovorili nikomu, kým Syn človeka nevstane z mŕtvych. ¹⁰ Oni si toto slovo zapamätali a jeden druhého sa vypytovali, čo znamená „vstať z mŕtvych“.

O šesť dní....

Nie je nám celkom jasné prečo sa na začiatku dnešného textu spomína tento časový údaj. No spolu s cirkevným otcom Origenom môžeme uvažovať takto:

- šesť dní označuje dokonalé číslo pri stvorení tohto sveta. Po týchto dňoch Ježiš so sebou berie Petra, Jakuba a Jána
- - tie slová sa vzťahujú na celú skutočnosť materiálneho sveta, lebo upriamil ich zrak na materiálne ale aj na neviditeľné skutočnosti.
- Ak teda niekto chce, aby ho Ježiš vzal so sebou na vrch, do samoty a na kontempláciu svojho premenenia, musí prekročiť šesť dní, nesmie sa držať viditeľných vecí, nesmie viac milovať svet, nesmie mať v srdci žiadostivosť po pozemských veciach.
- Podľa Origena, ale aj podľa nám už známych uvažovaní musíme prejsť „za viditeľný poriadok“ tohto stvoreného sveta.

Prišli sme sem na viac ako šesť dní aby sme mohli kontemplovať tieto skutočnosti, ktoré sú materiálne pred nami, ale musíme vidieť „za tieto podnety“. Musíme sa o to, za celú túto dobu usilovať.

Aj keď sme sa my rozhodli sem prísť, iniciátorom tejto akcie – tohto podujatia je sám Ježiš.

No treba vedieť, že celá skutočnosť premenenia aj táto naša je výsledkom Božej iniciatívy. To, že tu nie sú všetci ľudia, že sme tu my – títo vybraní spomedzi ostatných je veľká zodpovednosť, ktorú na nás vkladá Boh.

Lokalitou tam, je vysoký vrch – tu vyvýšené miesto Škutoviek...

Zmienka o vrchu pripomína dôležité texty SZ ako miesta teofánie, Božej blízkosti a stretnutia Boha s človekom.

A na vrchu nasleduje prvá udalosť:

- Ježiš sa premenil – ale z obsahu vyplýva, že ho Boh kvôli nim premenil, že bol premenený a to pred nimi... a im sa zjavil premenený, rozprávajúci sa s Mojžišom a Eliášom.
- Ježiš odišiel zdola hore...

Sv. Hieronym uvažoval o Premenení Pána takto:

- Jeho rodáci vidia Ježiša len v špinavých šatách,
- nemôžu vidieť Ježiša v žiarivom odeve.
- Vrch je Božie Slovo a šaty označujú Sv. Písmo.
- Kto doslovne nasleduje literu Zákona, ten nemôže vidieť žiarivý odev Krista.
- Kto však zanechá zem, vystúpi na vrch, aby meditoval o nebeských veciach, kto nasleduje apoštolov, chápe a vidí všetko podľa ducha.
- Tomuto žiari zo Sv. Písma duchovný význam Kristovho posolstva.
- Im však zem zabránila vidieť za hranicu všednosti.

Podľa Bédu ctihodného, táto špeciálna beloba poukazuje na Cirkev svätých.

- Je jasné, že nik na svete nemôže žiť bez bolesti a bez škvrny hriechu.
- Ale to, čo nijaký bielič teda nijaký lekár duší, alebo bielič tiel nemôže urobiť, to urobí Pán v nebi, keď očistí svoj odev, teda Cirkev od každej nečistoty tela a ducha.

No my, keďže sa budeme tento týždeň zaoberať Mojžišom, všimnime si, čo tu v tomto príbehu z vysokého vrchu robia Eliáš a Mojžiš.

- Zjavil sa im Ježiš v novom svetle a ako píše Marek zjavil sa im Eliáš s Mojžišom a zhovárali sa s Ježišom.
- Zaráža nás, že Eliáš je spomenutý pred Mojžišom,
- ale odborníci tvrdia, že osoba ktorá aj na iných miestach u Mk nasleduje po predložke, označuje dôležitejšiu osobnosť.

Mk neudáva o čom viedli konverzáciu s Ježišom.

- Avšak veta či výrazové spojenie zhovárali sa s Ježišom signalizuje istú vzájomnosť a prepojenosť troch postáv.
- Ježiš je u Mk predstavovaný v prorockých črtách, tak ako Mojžiš a Eliáš v textoch SZ.
- Obaja zažívali zjavenie na vrchu.
- Celá židovská tradícia si ich pripomínala ako prenesených do nebeskej slávy a teraz sa zjavujú ako nebeské bytosti, aby potvrdili Ježišov nadpozemský charakter.
- Tieto dve rozličné postavy však zároveň naznačujú, že aj keď ich dávajú do súvisu s Ježišom, ich nadpozemská kvalifikácia je zatlačená do úzadia.
- Iba Ježiš je premenený, zaodiaty žiarivým odevom vyjadrujúcim nebeskú slávu.

Zmienka o Eliášovi a Mojžišovi slúži ako podklad, na ktorom ešte viac vyniká Ježišovo premenenie.

Jedine Ježiš zostáva v popredí, v centre pozornosti.

- Mojžiš a Eliáš označujú predpovede Zákona a Prorokov, ktoré sa uskutočňujú na Pánovi.
- Sú podkladom na cestu k Pánovi.
- Teraz tu, pre nás na Škutovkách.
- Nie sú cieľom nášho uvažovania ale prostredníkmi k Ježišovi.
- Dokonca v Mojžišovi, ktorý zomrel a bol pochovaný, vidíme tých (a je ich veľká väčšina), ktorí na súde vstanú z mŕtvych.
- Eliáš, ktorý ešte nezomrel, predstavuje tých, ktorí pri príchode Pána v sláve budú ešte živí.
- Takto, podľa Bédu, Premenenie Pána symbolicky anticipuje konečné zmŕtvychvstanie živých.

Zaujímavý postreh má však ešte sv. Hieronym:

- Apoštoli a s nimi aj my, musíme zostúpiť medzi ľudí, lebo na vrchu by sa nám nedostalo spásy.
- Aj Ježiš bude končiť smrťou medzi ľuďmi.

Čo teda s našim poznávaním Mojžiša?

Nerobíme to zbytočne?

- Po premenení Ježiša a zjavení sa Mojžiša a Eliáša sa Peter obracia na Ježiša s návrhom postaviť tri stany.
- Petrova intervencia prerušuje konverzáciu troch postáv, ktorá sa už neobnovuje.
- Prítomnosť Mojžiša kombinovaná so zmienkou o stanoch napovedá, že Petrov návrh sa odvoláva na tradíciu SZ

o stane stretávania, ako o mieste stretávania, ako o mieste bezprostrednej komunikácie medzi Bohom a Mojžišom, počas ktorej Boh zjavoval Mojžišovi svoju vôľu a tento konal ako prostredník medzi Bohom a ľuďmi.

- Pokúšame sa objaviť túto komunikáciu Mojžiša s Bohom a možno aj my budeme sprostredkovať našim doma či okolo nášho sviatostného domu cestu k Ježišovi, ktorá pôjde aj cez prikázania.

To že Peter chce urobiť tri stany naznačuje Petrov úmysel postaviť Ježiša, Mojžiša a Eláša na jednu úroveň.

- Ale Hieronym aj Origenes zdôrazňujú že už sa nesmú robiť tri stany.
- Eliáš a Mojžiš sú sluhovia, zatiaľčo Ježiš je Boží Syn, milovaný Syn Otca, ktorého majú všetci počúvať.
- Aj ostatní sú milí Bohu, ale Syn je najmilší.
- Mojžiš a Eliáš o ňom hovorili, predpovedali ho.
- **Teraz ho treba počúvať a tak mu umožniť aby nás stvárňoval ako hrnčiar hlinu na vázu a on nás na Božích Synov, lebo vtedy sa dostaneme do tej pozície, ku ktorej nás volá.**

Tam sa pred nimi premenil... - to bolo kvôli ich zameraniu na večnosť – okúsili a z toho mali aj rozdávať....

- A čo naše premieňanie?
- Naše premieňanie sa nezačalo tu.
- Začalo už veľmi dávno?
- Kto, alebo čo, či aká udalosť zvrátila tvoje kroky a ty si sa začal premieňať?
- Alebo, že by si sa ešte nezačal...?

Peter spomína na tento okamih v svojom druhom liste slovami:

- *„Ved' sme nesledovali vymyslené bájky, keď sme vás oboznámili s mocou a príchodom nášho Pána Ježiša Krista, ale sami sme boli očitými svedkami jeho veleby. On dostal od Boha Otca česť a slávu, keď mu z velebnej slávy zaznel hlas: „Toto je môj Syn, môj milovaný, v ktorom mám zaľúbenie.“ A tento hlas sme my počuli; zaznel z neba, keď sme boli s ním na svätom vrchu. Tým je aj prorocké slovo pre nás pevnejšie“ (2 Pt 1, 16-19).*

Aj takéto sú skúsenosti... s premieňaním:

Kardinál Maisner rozprával, kto ovplyvnil jeho vieru:

- „Najprv to bola jeho mama. Po vojne zostala sama a starala sa o nás troch chlapcov. Ja som s najmladším bol

doma. Najstarší brat aj mama chodili do roboty. Keď sa starší brat vrátil z roboty domov a matka ešte nebola doma, vždy sa pýtal: To tu ešte nikto nie je? – hoci sme tam boli my dvaja. Dobrým duchom v rodine bola ona. Keď nebola doma, nikto tam nebol... Naša matka nechala svoj život prejsť na nás. Do konca života sa pre nás vydávala. Bola šťastná, že nás mohla robiť šťastnými. Tak sa premieňala.

- Druhou osobou, ktorú spomenul bola teta Anna. Ona bola obyčajnou slúžkou. Pretože v našej dedine nebol kostol, boli sme v protestantskom prostredí. Ona nás, deti, každú nedeľu zhromažďovala a putovali sme 6 km do najbližšieho katolíckeho kostola na sv. omšu. To bolo veľmi silné vyučovanie praxou. A keď sme mali náboženstvo s kňazom ona sedela na schodoch pred triedou a modlila sa ruženec.
- Bola známa svojim výrokom:
 - **To najkrajšie na svete je ruženec a zrnková káva. mnohí sa divili tomu čo počuli.**
 - **Ide však o veľmi jednoduché vyjadrenie podstaty viery: milosť a prirodzenosť....**
 - **Jej najväčšou túžbou bolo to, aby mohla byť aspoň jeden rok každý deň na sv. omši..."**

Spoznávajme Božiu dobrotu, milosrdenstvo. Hľadáme Božiu vôľu a verne ju uskutočňujeme v tých maličkostiach, ktoré sa objavujú v každodennom živote. Tak sa budeme najistejšie premieňať.